

INTEGRUOTOS LIETUVIŲ KALBOS IR BIOLOGIJOS PAMOKOS 7 KLASĖJE REFLEKSIJOS APRAŠAS

Pamokos tema: „Mitinių būtybių įtaka ekosistemoms: realybė ar fantazija?“

Pamokos data: 2025 m. balandžio 01 d.

Mokytoja: Ilona Paleckienė

Pamokos tikslai:

1. **Biologija:** Skatinti mokinius kritiškai vertinti mitologines istorijas ir suvokti ekosistemų veikimo principus, pasitelkiant mitines būtybes kaip simbolinius gamtos jėgų vaizdinius.

Pamokos uždaviniai:

1. Supažindinti su keliomis lietuvių mitologinėmis būtybėmis (pvz., laume, aitvaru, kauką).
2. Paaiškinti ekosistemos sąvoką ir gyvybinių ryšių svarbą gamtoje.
3. Lavinti gebėjimą atskirti mokslinę informaciją nuo mitinės vaizduotės.
4. Kurti trumpą teorinę ekosistemą, kurioje gyvena pasirinkta mitologinė būtybė ir, kaip ji galėtų paveikti ekosistemą – realybėje ir fantazijoje.

Pamokos eiga

1. Įžanga (5 minutės):

- **Veikla:** Pasikalbėti su mokiniais ar mitinės būtybės galėtų paveikti gamtą, buveines, mitybos grandines, ir bendrą ekosistemų stabilumą? Pagalvoti, kokios realios problemos kiltų, jeigu tokia būtybė iš tiesų egzistuotų ir veiktų ekosistemoje. Ar ji padėtų išsaugoti gamtą, ar, atvirkščiai, jai kenktų.
- **Tikslas:** Sukurti pamokos įžangą, kad mokiniai jaustų susidomėjimą ir pasiruoštų aktyviai dalyvauti pamokoje.

2. Pažintis su mitinėmis būtybėmis (15 minučių):

Veikla: Trumpai pristatomos 4 lietuvių mitinės būtybės: aitvarą, laumę, kauką ar kipšą. Aptariamas jų simbolinis ryšys su gamta. Paprastas paaiškinimas: kas yra ekosistema?

(pvz., miško, upės ekosistemos). Kas nutinka, kai išnyksta viena rūšis? (pvz., plėšrūnai ar apdulkintojai).

Tikslas: Ugdyti mokinių gebėjimą pažinti mitines būtybes ir jų sąveiką su ekosistemomis.

3. Pagrindinė dalis (20 minučių):

- **Veikla:** Mokiniai dirba grupėse. Kuria trumpą pasakojimą, plakatą ar filmuką apie tai, kaip mitologinė būtybė galėtų paveikti ekosistemą – realybėje ir fantazijoje. Kokie augalai ir gyvūnai gyvena šioje ekosistemoje, kaip jie tarpusavyje sąveikauja ir kokį vaidmenį atlieka jų pasirinkta būtybė.
- **Tikslas:** Skatinti mokinius suprasti mitologines būtybes ir sužinoti kokias gamtos problemas atspindi sukurtas mitologinis pasaulis.
- **Pristatymas (5 minutės):**
- **Veikla:** Kiekviena grupė pristato savo sukurtą plakatą, filmuką ir pasakojimą.
- **Tikslas:** Skatinti mokinius pasitikėti savo kūrybiniais gebėjimais ir susimąstyti apie gamtos saugos svarbą.

4. Refleksija ir užbaigimas (5 minutės):

- **Veikla:** Mokiniai ne tik pasidalina, kas buvo įdomiausia pamokoje, bet ir kaip emociškai bei kūrybiškai įsitraukė į temos apmąstymą, paverčiant abstrakčią problemą konkrečiu, įsimenančiu pasakojimu.
- **Tikslas:** Skatinti mokinius kūrybiškai mąstyti, sujungiant ekologines problemas su mitologiniais simboliais ir pasakojimais.

Taikyti mokymo metodai ir priemonės

- Interaktyvūs pokalbiai: Įtraukti mokinius diskusijose apie mitologines būtybes.
- Grupinis darbas: Mokiniai dirba komandose, kad sukurtų mitologines būtybes ir pristatytų jas kitiems.
- Pasakojimo analizė: Aptarti mitines būtybes ir jų prasmę.

Stiprybės (kas pavyko gerai?)

1. **Kūrybiškumas ir saviraiška:** Pamoka paskatino mokinius išreikšti savo kūrybiškumą ir vaizduotę. Pavyzdžiui, viena grupė labai kūrybingai pristatė filmuką kurtą gamtoje, kiti piešė mitologines būtybes ir kūrė eilėraščius, kad perteiktų mitologinių būtybių grėsmę ekosistemoms. Tai parodė, kad mokiniai geba išreikšti savo emocijas per kūrybą.

2. **Integracija su kitais mokomaisiais dalykais:** Pamoka sujungė lietuvių kalbą ir biologiją, leidžiant mokiniams ne tik gilinti kalbos įgūdžius, bet ir plėtoti kūrybinius gebėjimus. struktūros analizė padėjo mokiniams geriau suprasti, kaip pasakojimas gali būti perteikiamas skirtingais būdais.
3. **Interaktyvumas ir emocinė raiška:** Ši veikla paskatino mokinius įsijungti į pamoką. Kiekviena grupė aktyviai dirbo, pasitelkė savo kūrybiškumą kuriant mitologines būtybes ekosistemose. Nurodė kokias realias problemas atspindi sukurtas mitologinis pasaulis. O pristatymas leido mokiniams išreikšti savo emocijas. Taip pat pastebėjau, kad po pristatymo mokiniai pasijuto labiau pasitikintys ir džiaugėsi savo kūrybiniais sprendimais.

Silpnybės (kokie iššūkiai kilo?)

1. **Mokinių drovumas ir atsargumas:** Nepaisant to, kad kai kurie mokiniai labai aktyviai įsitraukė į veiklas, kiti jautėsi nejaukiai, atlikdami pristatymus prieš visą klasę. Baimė būti sukritikuotam: dalindamiesi kūrybinėmis ar netradicinėmis mintimis, mokiniai gali nerimauti, kad jų nuomonė bus netinkama. Ateityje reikėtų skirti daugiau laiko šiems mokiniams, skatinti juos mažesnėse grupelėse arba organizuoti užsiėmimus, kuriuose jie galėtų atsipalaiduoti ir įgauti daugiau pasitikėjimo.
2. **Laiko valdymas:** Pamokoje laiko trūkumas tapo iššūkiu, ypač pristatant grupių pasirodymus. Kiekviena grupė norėjo gerai pasiruošti, tačiau laiko stoka trukdė pilnai ir išsamiai viską perteikti. Tai gali sukelti skubėjimo jausmą ir neleidžia pilnai išreikšti kūrybinių idėjų.

Galimybės (ką būtų galima išplėtoti, tobulinti?)

1. **Papildomas laikas pristatymui:** Skiriant daugiau laiko pasiruošimui ir pasirodymams, mokiniai galėtų geriau išreikšti savo kūrybinius gebėjimus ir įgyti daugiau pasitikėjimo savimi. Tai taip pat leistų mokiniams dirbti be skubėjimo ir nejaukios streso.
2. **Dėmesys droviems mokiniams:** Ateityje reikėtų skirti daugiau dėmesio tiems mokiniams, kurie jaučiasi nejaukiai pristatydami darbus. Kai kurie drovūs mokiniai geriau jaučiasi atlikdami technines užduotis (pvz., rašytojas, piešėjas, skaitytojas), o ne kalbėdami prieš klasę. Leisti jiems pasirinkti vaidmenį kūrybinėje veikloje.
3. **Skirtingų veiklų pasirinkimas pagal gebėjimus:** Pamokoje galima įdiegti skirtingus uždavinius pagal mokinių gebėjimus. Grupinio darbo forma leido visiems prisidėti pagal savo stipriąsias puses – vieni rinko informaciją, kiti piešė, tretį pristatinėjo surinktą medžiagą.

Grėsmės (kokie veiksniai galėtų trukdyti ateityje?)

1. **Mokinių drovumas ir atsargumas:** Kai kurie mokiniai gali jaustis nesaugiai ar nejaukiai atlikdami vaidmenis prieš klasę, kas gali sutrukdyti pasiekti pamokos tikslus.
2. **Laiko trūkumas:** Pamokos metu gali būti sunku viską atlikti pagal numatytą laiką, ypač jei grupės pasirodymams skiriama per mažai laiko. Tai gali sukelti skubėjimo jausmą ir neleidžia pilnai išreikšti kūrybinių idėjų.
3. **Įvairūs mokinių gebėjimai:** Pamokoje gali dalyvauti mokiniai, turintys skirtingus gebėjimus ir lygi kalbos mokėjimo, kas gali sukelti iššūkių derinant grupių darbą ir užtikrinant, kad visi mokiniai turėtų galimybę prisidėti prie kūrybinio proceso.
4. **Ribotas techninis pasirengimas:** Jei mokykloje nėra pakankamai priemonių, tai gali apriboti mokinių kūrybiškumą ir pamokos įgyvendinimą. Kai kuriems mokiniams ar klasėms gali trūkti prieigos prie kompiuterių, interneto ar reikalingų programų, o tai riboja kūrybinių skaitmeninių užduočių atlikimą bei pristatymų rengimą..
5. **Nesugebėjimas įvertinti ir reflektuoti:** kai kuriems mokiniams vis dar sudėtinga analizuoti savo mokymosi procesą, atskirti faktais grįstą informaciją nuo fantazijos, ar savarankiškai įvertinti savo darbo kokybę. Tai gali trukdyti gilinti kritinio mąstymo ir savirefleksijos gebėjimus.

Įtraukusis ugdymas pamokoje

1. Mokiniai, turintys individualių ugdymosi poreikių, dalyvavo pamokoje:

☒ Taip ☐ Ne ☐ Netaikoma

2. Kaip pamoka buvo pritaikyta visiems mokiniams (diferencijavimas, pasirinkimo galimybės, vizualinės priemonės, pagalba grupėse ir pan.):

Pamokoje buvo taikomas diferencijavimas – mokiniams suteikta galimybė pasirinkti užduotis pagal savo gebėjimus (pvz., analizuoti mitinę būtybę iš pasirinkto regiono arba sukurti pasakojimą apie jos įtaką gamtai). Buvo naudojamos vizualinės priemonės, tokios kaip mitinių būtybių iliustracijos, ekosistemų schemas ir animacijos, kurios padėjo suprasti sudėtingesnius sąryšius. Mokiniai dirbo grupėse, o mažiau pasitikintiems savimi buvo suteikta papildoma mokytojo pagalba bei lengvesni šaltiniai.

3. Ar visi mokiniai įsitraukė į pamokos darbą:

Dauguma mokinių aktyviai įsitraukė į pamokos veiklas – dalyvavo diskusijose, analizavo mitus ir kūrė pristatymus. Grupinis darbas leido įtraukti net tuos, kurie dažniausiai būna pasyvūs – jie atliko jiems pritaikytas užduotis, tokias kaip piešinių kūrimas ar informacijos paieška. Pastebėta, kad pasirinkimo galimybė ir kūrybinės užduotys padidino mokinių motyvaciją ir įsitraukimą.

Mokinių refleksija

- Kaip mokiniai jautėsi pamokoje?
- Mokiniai jautėsi smalsūs ir įsitraukę – netikėta tema apie mitines būtybes sudomino net tuos, kurie paprastai būna mažiau aktyvūs. Kūrybiškas požiūris į ekosistemas sukėlė teigiamų emocijų, skatino vaizduotę ir diskusijas. Dalis mokinių džiaugėsi galėję dirbti grupėse, nes tai leido pasidalinti idėjomis ir pasijusti drąsiau. Aplinka buvo saugi, atvira, todėl mokiniai galėjo laisvai reikšti mintis.
- Ką naujo sužinojo / išmoko?
Mokiniai sužinojo, kad mitinės būtybės, nors ir neegzistuoja realybėje, gali būti naudojamos kaip simboliai, padedantys geriau suprasti žmonių požiūrį į gamtą ir jos reiškinius. Jie išmoko sieti mitologinius pasakojimus su realiomis ekologinėmis sąvokomis, tokiomis kaip rūšių įtaka aplinkai ar maisto grandinės. Be to, pamoka ugdė kritinį mąstymą – mokiniai turėjo atskirti fantaziją nuo mokslo ir pagrįsti savo nuomonę argumentais.

Pamokos įvertinimas

- Kurie konkretūs tikslai buvo pasiekti? Ar buvo pasiekti visi pamokos uždaviniai?
Buvo pasiekti pagrindiniai pamokos tikslai – mokiniai analizavo mitines būtybes, aiškinosi jų simbolinę reikšmę ir ryšį su gamta. Jie gebėjo vertinti šias būtybes kaip kultūrinę gamtos reiškinių aiškinimo būdą. Visi uždaviniai (informacijos paieška, kritinis vertinimas, kūrybinė raiška ir pristatymas) buvo įgyvendinti, nors kai kuriems mokiniams reikėjo daugiau pagalbos atliekant gilesnės analizės užduotis.
- Kaip pavyko mokiniams dirbti? Kokie buvo mokinių darbo rezultatai?
Mokiniai dirbo motyvuotai, dauguma aktyviai įsitraukė į grupinius tyrimus ir kūrybinių darbų rengimą. Rezultatai buvo įvairūs: nuo kūrybingų pristatymų (pvz., plakatai, filmukai, piešiniai ar pasakojimai) iki refleksijų, kuriose matyti gebėjimas mąstyti kritiškai ir jungti skirtingas žinias. Grupėse vyko bendradarbiavimas, o silpnesni mokiniai taip pat prisidėjo prie darbo pagal savo stipriąsias puses.
Ar pavyko dalykų integracija?
Taip, dalykų integracija buvo sėkminga. Pamokoje buvo integruoti lietuvių kalbos (mitų analizė, pasakojimo kūrimas), biologijos (ekosistemų ir rūšių tarpusavio sąveikos). Tai padėjo mokiniams suvokti temą iš kelių perspektyvų ir pritaikyti tarpdalykines žinias.